Академија

АНЕВСКИ ПАРТНЕРС

М6

Напредно за сметководители

Електронска книга

Напредно ниво · Околу 8 часа (процена)
2026

Anevski Partners est. 1996 SUSTAINABLE BUSINESS ADVISORS

во соработка со / издава
Аневски Партнерс · од 1996 · Sustainable Business Advisors

Импресум

Академија · електронска книга

© 2026 Аневски Партнерс ДООЕЛ Битола. Сите права се задржани.

Издавач: Аневски Партнерс ДООЕЛ Битола, ул. Климент Охридски бр. 35 Лам 4/3 Пелагонка 2, Битола.

Содржината го одразува законодавството на Република Северна Македонија со состојба во ноември 2026 година. Прописите може да се изменат; за конкретен случај проверете го тековниот текст на актот или консултирајте овластен советник.

Содржината е образовна и информативна и не претставува даночен, правен или сметководствен совет. Примерите се илустративни.

Неовластено копирање, дистрибуција или препродажба на оваа книга не е дозволено.

ПРИМЕРОК

Содржина

Ова е примерок: корица, импресум и првата глава. Целата книга е достапна на Академија, во каталогот Книги.

1. Лекција 6.1 – Сложени книжења: увоз со аванс, царински ДДВ и курсни разлики

ПРИМЕРОК

ГЛАВА 1

Лекција 6.1 – Сложени книжења: увоз со аванс, царински ДДВ и курсни разлики

Во јадрото ги книжевме едноставните трансакции. Во пракса, една набавка од странство носи четири различни настани: аванс во девизи, прием на стоката по друг курс, ДДВ платен при увоз и конечно плаќање по трет курс. Секој настан се книжи посебно, а разликите во курсот не се дел од набавната вредност туку финансиски приход или расход. Зошто е ова важно: погрешно третирана курсна разлика ја менува и набавната вредност на залихата и маржата при продажба.

Случај „Метал Про ДОО“ (ДДВ-обврзник): набавува материјал од Германија за 10.000 EUR. Плаќа аванс 3.000 EUR кога курсот е 61,50. Стоката пристигнува кога курсот е 61,60; при увоз плаќа ДДВ 18 % на царинската основа (за едноставност, основата е еднаква на вредноста на стоката, без царина и трошоци). Остатокот од 7.000 EUR го плаќа кога курсот е 61,70. Курсевите се илустративни; во пракса се користи средниот курс на НБРСМ на денот на настанот.

Настан	Должи	Побарува	Износ (ден.)
1. Аванс 3.000 EUR × 61,50	122 Дадени аванси	Девизна сметка (група 10)	184.500
2. Прием: авансиран дел по историски курс	Материјали (класа 3)	221 Добавувачи во странство	184.500
2. Прием: остаток 7.000 EUR × 61,60	Материјали (класа 3)	221 Добавувачи во странство	431.200
3. Затворање на авансот	221 Добавувачи во странство	122 Дадени аванси	184.500
4. ДДВ при увоз 18 % × 615.700	130 ДДВ (претходен данок)	100 Трансакциска сметка	110.826
5. Плаќање 7.000 EUR × 61,70 = 431.900	221 Добавувачи во странство	Девизна сметка (група 10)	431.200
5. Негативна курсна разлика	Расходи од курсни разлики (финансиски расходи)	Девизна сметка (група 10)	700

ПРИМЕРОК

Резултат: набавната вредност на материјалот е 615.700 денари (авансираниот дел по курсот на авансот, остатокот по курсот на денот на приемот). Курсната разлика од 700 денари е финансиски расход и не ја зголемува набавната вредност. ДДВ при увоз е претходен данок што се одбива во ДДВ-04, ако се исполнети условите (царинска декларација како документ). Ако на 31.12 обврската кон добавувачот сè уште е отворена, таа се пресметува по курсот на тој ден, а разликата се признава како нереализирана курсна разлика.

Чести грешки: (1) целата фактура се книжи по курсот на плаќање, па курсната разлика „исчезнува“ во залихата; (2) авансот се третира како трошок; (3) ДДВ од царинската декларација не се одбива затоа што документот не стигнал до сметководителот. Царинската основа за ДДВ вклучува и царина, акцизи и одредени трошоци до првото место на определување – точниот опфат е за проверка во ЗДДВ.

> **Запомни:** Аванс по курсот на денот на плаќање; прием на остатокот по курсот на денот на приемот; плаќање по курсот на денот на плаќање. Разликите се финансиски приход или расход, не дел од набавната вредност. ДДВ при увоз е претходен данок врз основа на царинската декларација.

ПРИМЕРОК

Ова е примерок од електронската книга. Целата книга, со сите глави и прилог, се купува во каталогот Книги на Академија.

Академија

Аневски Партнерс · 2026

ПРИМЕРОК